

Hyvä kunnan luottamushenkilö, ohessa suoria lainauksia kentän viesteistä.

“Erityisoppilas tunkeutui kesken tunnin luokkaan ja huuteli mm ”tapa ittes” ym...riehui siellä luokassa.”

“Oppilas käyttäytyy kuin gangsteripomo ja kielenkäyttö on räävitöntä. (vittua ja huoraa ja neekerää...). Olemme IHAN kädettömiä, koska mikään ei auta ja keinoja ei ole. Aikuiset on kynnymattoja tälle oppilaille. Hän tekee mitä haluaa.”

“Moni pelkää mennä välituntivalvontaan tai ei ainakaan halua sinne! Välikävalvonnat jännittää ja pelottaa, myös minua.”

“Molemmat oppilaat ovat keränneet itselleen ”jengit” jotka kulkevat välitunneilla ärsyttämässä valvoja huutamalla vittua ja tekemällä kaikkea kiellettyä tai jotakin sillä rajalla olevaa.”

Erityisoppilaita on integroitu Yhteinen koulumme –hankkeen nimissä tavallisiin luokkiin ilman riittävää resursointia. Lähikoulu -periaate on hyvä ja kannatettava, muttei aina ja kaikille se toimivin. Miten taata tukipalvelut joka niemeen ja notkoon laajassa kunnassamme?

Mäntsälässä on huomattavan paljon perhekoteja suhteessa asukaslukuun. Näillä lapsilla on usein taustalla traumaattisia kokemuksia ja he voivat siten reagoida pieneenkin pulmatilanteeseen poikkeavalla tavalla. Miten perhekotien/lastensuojelulaitosten lapset on huomioitu koulujen resursseissa?

On tavallista, että lapsia tupsahtelee kesken lukuvuoden kiireellisellä sijoituksella. On täysin ymmärrettävää, että lapsi reagoi pikaiseen sijoitukseen. Ongelma on siinä, että meillä ei ole yhtään joustoa/ylimääräistä resurssia näihin tilanteisiin. Käytännön tasolla tämä aiheuttaa suoranaista selviytymistä.

Ongelma on siis pitkälti se, että kuraattori on koululla korkeintaan kerran viikossa, eikä aina silloinkaan. Koulupsykologit ovat vain tutkimusten tekoon ja niiden analysointiin. Psykologeista, kuraattoreista ja erityisopettajista on ollut huutava pula jo pitkään. Kunta on tukenut erityisopettajaksi kouluttautumista, mutta se ei vielä ole näkynyt kentällä. Opettajien jaksaminen on ääri rajoilla ja kaikki osapuolet kärsivät tilanteesta.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toimitaan myös inklusio-periaatteen mukaisesti, jolloin jokaisella lapsella on oikeus saada paikka lähipäiväkodista. Joukossa on kuitenkin lapsia, joille suuret ryhmät eivät sovi, vaan lapsi kuormittuu niissä huolimatta siitä, että suuri osa päivästä toimitaan pienryhmissä. Kuormittuessaan lapsi ei pysty käyttämään kaikkea oppimiskapasiteettiaan ja hän saattaa alkaa käyttäytyä aggressiivisesti muita lapsia ja aikuisia kohtaan. Jatkuva valppaana ja varuillaan olo vaikuttaa ryhmän lapsiin ja uuvuttaa kasvattajat. Lasten aggressiivisuudesta on tullut mm. seuraavanlaisia esimerkkejä varhaiskasvatuksen opettajilta:

“Esiopetusryhmässäni on useita vahvaa tukea tarvitsevia lapsia, joista osan käytös on väkivaltaista ja ennalta arvaamatonta. Haistattelut ja lyönnit ovat arkipäivää ja muiden lasten pelottelu hauska harrastus. Yhtenä päivänä yksi näistä lapsista puri minua erittäin kovaa käsivarteen ja iho meni rikki, vaikka oli kaksi pitkähihaista paitaa välissä. Syynä puremiseen oli, että sanoin lapselle kohta olevan aika siivota lelut, koska menemme ulos.”

“Istuin lattialla leikkimässä kahden lapsen kanssa, kun 4-vuotias lapsi potkaisi minua yllättäen kylkeen. Minulla murtui potkusta kaksi kylkiluuta.”

Hyvä inklusio sisältää myös mahdollisuuden järjestää varhaiskasvatusta ja esiopetusta integroiduissa erityisryhmissä, mutta tätä mahdollisuutta ei Mäntsälässä ole. Erityisen tuen lapset eivät saa kaikissa päiväkodeissa erityisopettajan opetusta edes tuntia viikossa, vaikka heillä on siihen oikeus. Rungas tuen lasten määrä kuormittaa kasvattajia ja riittämättömyyden tunne on jatkuva.

MOPY kysyykin nyt, **mitä kunta aikoo tehdä tilanteen parantamiseksi**. Voisiko niille alueille, joissa on enemmän perhekoteja lisätä erityisopettaja-, kuraattori- tai psykologiresurssia? Entä jos luokkia ei ehdettäisi täyteen, vaan jätettäisiin hieman välystä. Voisiko vartijoita käyttää tilapäisesti opettajien tukena? Entä parkkiluokkia isompiin kouluihin?

Kävisimme mielellämme kanssanne keskustelua yllä mainituista aiheista.

Yhteistyöterveisin MOPY:n hallituksen puolesta,

Mari Matilainen

MOPY:n puheenjohtaja